

Referat

Møte om: **Kvotedrøftinger for melk 2019**

Tilstede: Fra Norges Bondelag: Bartnes, Huus, Nøkleby
Fra Norsk Bonde- og Småbrukarlag: Hoff, Godli, Warlo
Fra Tine SA: Reierstad, Kjuus, Ødegård
Fra Landbruks- og matdepartementet: Forsell, Søyland, Bergset, Klægstad, Krekling
Fra Landbruksdirektoratet: Eltun, Folland

Dato: 5.12.2018

Møteleder: Leif Forsell

Kvotedrøftinger for 2019

1. Kvotedrøftinger for kumelk 2019

Tine SA (heretter Tine) redegjorde for leveransene av kumelk hittil i år sammenlignet med i fjor, samt prognosene for innveid melkemengde og behov i 2019. Tine viste til sitt innspill til kvotedrøftingene, og til at innveilingen av melk i 2018 ligger an til å bli 1 521 mill. liter. Dette er høyere enn prognosen i august, og skyldes høyere avdrått som følge av økt kraftfôrbruk og god grovførkvalitet, samt lavere slakting enn forventet. Aktørenes kommersielle behov for 2018 er anslått til 1 503 mill. liter. Dette har medført oppbygging av lager, spesielt av ost, og økte kostnader til markedsregulering.

Tine viste videre til de siste prognosene som anslår at det i 2019 kan forventes et mottak av kumelk på om lag 1 508 mill. liter gitt et forholdstall på 1,00. Aktørene har meldt inn et kommersielt behov på 1 485 mill. liter.

Tine anbefaler også en videreføring av ordningen med tilbakeholdelse av solgt grunnkvote. Dette avgjøres av partene i jordbruksoppgjøret 2019.

Med bakgrunn i overnevnte anbefalte Tine at forholdstallet for disponibel kvote i 2019 settes til 0,98.

Landbruksdirektoratet orienterte om disponible kvoter, resultatene fra årets omsetning av kumelkkvoter, status for likviditeten i fondet for omsetningsavgift for melk og bruken av kumelk i prisutjevningsordningen.

Merknader fra jordbruksorganisasjonene og departementet

Organisasjonene støttet Tines ønske om å sette forholdstallet til 0,98 for 2019.

Landbruks- og matdepartementet uttrykte sterk bekymring over at den kraftige økning i forholdstallet i august har medført at leveransene har blitt svært mye høyere enn markedsregulator selv prognoserte når de la frem anbefalingen om å øke forholdstallet. Departementet stilte seg i kvotedrøftingene i august spørrende til behovet for en så kraftig økning i forholdstallet, jf. referatet fra de ekstraordinære kvotedrøftingene 22. august 2018. Store variasjoner i forholdstall gir liten forutsigbarhet for norske melkeprodusenter. Den høye melkeinngangen i 2018 har bidratt til at kostnadene ved markedsregulering har økt og at likviditetssituasjonen i prisutjevningsordningen for melk er kritisk. Ldir har sendt på høring forslag om å endre satsene i PU for å bedre likviditeten i PU. Som følge av dette må det innføres styringspris for melk 1. halvår 2019. Økt omsetningsavgift og styringspris på melk vil redusere lønnsomheten i norsk melkeproduksjon.

Departementet stilte seg spørrende til Tines strategi for håndtering av bortfallet av eksportstøtten fra 1.7.2020, og stilte blant annet spørsmål om hvordan et høyt lager av ost ved inngangen av 2019 kan brukes som argument mot å redusere melkeinngangen ytterligere.

Slik Norge har valgt å tilpasse seg utfasingen av eksportstøtten innebærer det at tilskuddet i PU til merkevareeksport opphører 1.7.2020. Det betyr at det blir anledning til å foreta merkevareeksport med eksportstøtte av ost som er produsert fram til denne datoen. Det kan ikke eksporteres ost med eksportstøtte etter 31.12.2020. Det har ikke vært gjennomført reguleringseksport av ost siden 2007. Ut fra signalene som Norge har gitt internasjonalt vil det heller ikke fremover være aktuelt å benytte denne kanalen.

Basert på markedsregulators forslag og diskusjonen i møtet, samt at jordbruksorganisasjonene støttet markedsregulators råd, sluttet Landbruks- og matdepartementet seg til at forholdstallet for 2019 kan settes til 0,98. Kvotetaket for kumelk settes til 900 000 liter.

Konklusjon

Landbruks- og matdepartementet fastsetter forholdstallet for disponibel kvote for kumelk til 0,98 for 2019, som foreslått av Tine og støttet av Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag. Forholdstallet for grunnkvote beholdes på 1,00. Kvotetaket for kumelk settes til 900 000 liter.

2. Kvotedrøftinger for geitemelk 2019

Tine redegjorde for markedssituasjonen i inneværende år og prognosene for behov i 2019. I Tines innspill går det fram at forventet melkeinngang inneværende år er 19,9 mill. liter. Det er angitt et kommersielt behov på 16,5 mill. liter. Sammen med et fall i

etterspørselen etter brune oster som ikke ble kompensert av økning i andre produkter, medførte dette en betydelig lageroppbygging. For 2019 er det prognosert en melkeleveranse på 19,7 mill. liter geitemelk. Det kommersielle behovet er anslått til 14,8 mill. liter. Den ikke-kommersielle anvendelsen er prognosert til 4,2 mill. liter geitemelk i 2019.

Tine anbefalte at forholdstallet for disponibel kvote for geitemelk reduseres til 0,94, samtidig som kvote solgt gjennom den statlige ordningen fortsatt inndras.

Direktoratet orienterte om kjøp- og salgsrunden høsten 2018, inkludert oppkjøpsordningen, og om bruken av geitemelk inn i prisutjevningsordningen for melk.

Merknader fra jordbruksorganisasjonene og departementet

Norges Bondelag støttet anbefalingen om et forholdstall for disponibel kvote for geitemelk på 0,94 for 2019, og henstilte samtidig Tine om å arbeide hardt for å øke den kommersielle anvendelsen av geitemelk. Norsk Bonde- og Småbrukarlag anbefalte å opprettholde dagens forholdstall på 0,96.

Landbruks- og matdepartementet støttet Tines innspill til kvotedrøftingene for geitemelk.

Konklusjon

Landbruks- og matdepartementet fastsetter forholdstallet for disponibel kvote for geitemelk til 0,94 i 2019, som foreslått av Tine og støttet av Norges Bondelag. Forholdstallet for grunnkvote beholdes på 1,00. Kvotebrevet beholdes på 900 000 liter geitemelk.